

Szerkesztési iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 „
Negyedévre — — — — 6 „
Egy hóra — — — — 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 255. szám.

Szerda, november 8.

A törvény útján.

Nagybcskerek, november 8.

(Dsk.) Különös antagonizmust vetett föl politikai életünk enormis kavarodása. Az egyesült ellenzék a nemzeti ellenállásnak nevezett, országfölgörgető bajvívásban zászlójára a törvényességet írta s ezért hadakozik emberfölötti erővel. Azzal érvel, hogy a kormány törvénytelen, s mint ilyennek, abszolúte semmi joga nincs a törvények végrehajtására.

Ezzel szemben a kormány hivatkozik alaptörvényekre, melyek kétségbevonhatatlanul megadják neki az alkotmányos és törvényes alapföltételeket nemcsak a kormányzásra, hanem az ország összes törvényeinek megtartására fölötti örködésre, azok végrehajtására.

Minden igazságos ember alkotmányjogi érdeke azt sugallja, hogy szemben a féktelen, s majdnem az anarchiába csapongó kavarodással, a kormánynak van igaza.

Nem parlamentáris, az igaz, a szónak eddig gyakorlatba vett értelmében. Mert nincs többsége. Sőt pártja, a haladópart numerice kicsi töredék a mostani országgyűlésen. De azért nem törvénytelen, mert eredetét, létjogát, kormányzati köteleit abból a forrásból meríti, melyet egyetlen közjogász elméje sem tudott félrecsavarítani: a királynak elvitathatlan felségjogából a kormány kinevezésére nézve. Ez nemcsak gyakorlati szentesítette jog, hanem alaptörvényeinkben ellentmondást kizárólag, apodictice lefektetett kizárólagos felségjog.

A kormány nagyszabású programot is adott. E köré akar magának pártot csoportosítani. Ha ez a jelenlegi pártkeretekben nem sikerül (aminthogy a különféle schlusszok miatt nem is sikerül), új választások útján. Ez is tisztán alkotmányos eszköz: ítéltre fölhívása a nemzetnek.

Mint nem törvénytelen, nem alkotmány-

ellenesnek, addig is kötelessége a törvénykönyvvel kezében, s szigorúan ahhoz ragaszkodva, az ország törvényes rendjét védelmezni, az egyre harapódzó tiszteletlenséget feken tartani az állam külső hitele, belső rendje érdekében.

Az állam nem lehet pillanatig sem oldott kéve, a szent hazafiság profétáinak, szócsépelésének martalékául.

Az államnak kötelezettségei vannak kifelé, — állampolgáraival szemben befelé. Ez nem lehet prédája bármily tiszteletre méltó fölbuzdulásnak, ha nyomába a teljes törvénytelenység föltartóztatlan árja fakad.

A kormány intő-szózatot intézett hivatalba lépésekor a nemzethez, s ennek egyik legelsőbb szervéhez: a törvényhatóságokhoz. Várta, kérte tőlük a törvénytiszteletet, igérvén, hogy annak útjáról ő maga se fog letérni.

A közelmúlt események turbulenciája, mely a törvényt védelmező szándokban messze tulcsapongott a törvény szigorú korlátain, szomorú kötelességévé tette a kormánynak, hogy erélyesebb rendszabályokhoz nyuljon. Tette ezeket szintén a törvény rideg, másíthatlan paragrafusaira támaszkodva. De ezek a paragrafusok mennyi biztositékai a közrendnek, gátjai a terpeszkedő anarchiának.

Egy igazi nemzeti küzdelemnek értéke, becse akkor van, ha nemesen, a törvények oltalma alatt, de azok respektálásával is vívatik.

Még az igazán öldöklő háborúknak is meg vannak a maguk kötelező törvényei, az emberiség, az egymást megbecsülés irányelveivel. A melyik hadvezér ezek ellen vétkezik, saját nemzete itéli el — és a történelem.

Maradjon tehát az u. n. nemzeti ellenállás is a törvényes korlátok között s ne csúfíttassék el, ne piszkíttassék be nemtelen, izléstelen, törvénytörő fegyverek használatával.

Legfőképp azért, hogy ne hívja ki a makacs

ellenállást, melynek végzetes következményei lehetnek mindannyiunkra — és a hazára.

Lám, az ország törvényhatóságai közül a többi, 34 vármegye nem lépett le a törvény útjáról, az önkéntes adókat közvetíti, az önként belépő ujoncokat szintén. Nem példaadás ez is?

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délieben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

November 9. Tanítógyűlés.

„ 13. Közig. biz. ülése d. e. fél 10 óra.

„ 20. Rendes városi közgyűlés.

„ 22. Városi képviselőválasztások.

— Kiss Ernő tábornok szobra. Kiss Ernő vértanu tábornokunk szobra, mint budapesti levelezőnk írja, Radnai Béla szobrász műtermében immár a napokban teljesen elkészül s azt a hónap közepe táján veszi át a bizottság. A szobrot még a tél folyamán bronzba öntik, hogy a jövő március 15-én leleplezhessek.

— Szent Demeter napja. Görög kel. polgártársaink ma ünnepelték meg Szent Demeter vértanu napját, mely alkalommal délelőtt 10 órakor egy a belvárosi, valamint a Váraljai-utcai görög keleti templomokban ünnepi istentisztelet volt, melyet nagyszámú közönség hallgatott meg.

— Uj gazdakörök. A m. kir. földmivelésügyi miniszter a varjasi és ujbessenyői gazdakörök alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

— A városok és községek vízvezetési tervei. Miután egyes esetekben a rendezett tanácsú városok és községek a vízvezetési és csatornázási műveik kiépítésére vonatkozólag kötött szerződések által, vagy ily művek építésére és üzemben tartására vonatkozó engedélyeknek magánosok, illetőleg részvénytársaságok részére szerződésileg történt nyújtásánál — az ily ügyekben megkívántató különleges szaksteri elbírálás hiányában — érzékenyen károsodtak a belügyminiszter most a földmivelésügyi, valamint a

A „TORONTÁL” tárcája.

Toilette.

(Téli este, hat óra. Havazik. Színhely: egy kiéremesült műterem, mely egyszersmind hálószoba, szalón, konyha, étterem.)

Lucien Dargais, szép széke ember, 27 éves, Céline Dargais 25 éves, rózsás, mosolygó arcú asszonyka.)

Céline a kandalló előtt ül és sütővasat tüzesít s aztán odamegy Lucienhez s a haját kezdi sütni.

— Ne mozdulj meg, mert különben pofont kapsz.

Lucien (nevetve): Ó te gyáva. Ugyis nevetéssé teszed ezekkel a fürtökkel. Olyan vagyok, mint egy kriszkindli.

— Láttál már széke szakállu és pápaszemes Jézuskát. Ne beszélj ily ostobaságokat. Olyan vagy, mint egy természetes hullámos hajú szép ember. Addig fésüllek szivem, míg csak elragadóan nem fogsz kinézni.

— Édes kis Lucien! (Meg akarja ölelni a feleségét, de az visszazalad a tűzhöz vasat melegíteni.)

Lucien (egy kártyát vesz el az asztalról s hangosan olvassa): „Abeville herceg és neje tisztelettel meghívja Lucien Dargais urat és kedves nejét szerda este fél nyolcra.” Te, Lucien.

— No mi az?

— Kár, hogy te is nem jössz.

— Ugyan miért?

— A kék selyemruhád bizony megigazíthatad volna.

— Két hónappal ezelőtt vaitás aioszoknyát csináltam belőle.

— Sohasem hordod.

— Mert meleg s mert nincs ágytakaróknk, tehát inkább...

— Szegény gyermek. Így van az, ha valaki egy szegény költőhöz megy férjhez. (Szomorúan megrázza a fejét.) Mikor lesz ennek vége?

— Most majd megégettem a füledet. Hogy mikor lesz vége? Talán ma estére. Azután panaszkodtam én valaha? Ugy nézek én ki, mint valami szerencsétlen asszony? Nézz csak a te Lucienodra. (Gyönyörű piros száját mutogatja s a fehér fogait villogtatja.)

— Ha csak egyetlen ruhád lenne, most

volem jöhetnél. Mikor oly nagy ebédre vagyunk hivatalosak.

— Egészen őszinte legyek? — Intább szeretek itthon maradni. Félnék hallgatni, hogy mint szavallod a költeményeidet. A herceg természetesen hallott rólad s a tehetségéről...

— Francois Coppée mondta neki, hogy minket is hívjon meg.

— Lehetséges, de neki is öröme telik benne, ha egy fiatal, sokat ígérő költővel hivathat. Mit fogsz szavalni?

— Mit szavaljak?

— Valami hangulatosat, természetesen. — Talán a Kedves karácsonyát? (Komor pátthosszal rákezdi):

„A holttest márványasztalon,
dermedt lábakkal — — —”

— Jaj, ez elvinné az étvágyukat.

— Hat akkor A Magus vízióját.

— Nagyon különös költemény, nem fogják megérteni.

— Nem fogják megérteni? Azt hiszed, ceupa fajankókból áll az a társaság? Ott lesz Jules Lémaitre, Ludovic, Halévy, Sully Prudhomme, Jules Claretie —

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy elismert jóhirű gyártmányaim
gyermekruhák és felöltőkben Nagybeeskereken kizárólag esakis
KOVÁCS GEDEON cégnél kaphatók.

Fiókok: Arad, Debrecen, Kassa, Miskolc, Nagyvárad,
Pécs, Pozsony, Fiume, Zágráb stb. stb.

Kiváló tisztelettel:
NEUMANN M. cs. és kir. udvari szállító
Budapest—Bécs.

kereskedelmiügyi miniszterekkel egyetértőleg körrendeletet intéz a vármegyei törvényhatóságokhoz, amelyben a következő rendelkezést teszi:

A rendezett tanácsu városi és községi vízvezetési és csatornázási művek építése, illetőleg ily művek kivételének és üzemének vállalatba adása tárgyában hozott közgyűlési határozatoknak a vármegyei törvényhatóság részéről történő felülvizsgálata alkalmával a létesíteni szándékolt művek tervei és költségvetései, nemkülönbön e művek létesítése iránt kötött szerződés, üzemének átruházása esetén pedig az erre vonatkozó szerződés szakaszpontból való véleményezés végett jövőre nem a vármegyei államépítészeti hivatalnak, hanem minden esetben az országos vízépítési igazgatóság közegészségügyi mérnöki osztályának (Budapest) küldendők fel. Ezen szakhivatal véleménye alapján hozandó határozat a nevezett szakhivatallal mindenkor közlendő. Végül megjegyzi a miniszter, hogy az országos vízépítési igazgatóság közegészségügyi mérnöki osztálya a vízvezetési, csatornázási és ártézi kutügyekben a törvényhatóságoknak, városoknak és községeknek mindig díjtalanul ad felvilágosítást.

A szegei iparkamara titkársága. A szegei kereskedelmi és iparkamara közös bizottsága tegnap ülést tartott, mely alkalommal a legközelebbi teljes ülés tárgyait készítette elő és kimondotta, hogy a titkári állás betöltése tárgyában pályázathirdetést ajánl a teljes ülésnek és egyúttal az ügyrend oly irányu módosítását indítványozza, hogy a titkár a teljes ülés határozata szerint végérvényesen, a próbaidő kikötése nélkül is megválasztható.

Főuri vadászat. Előkelő vadászok mulatnak mostanában Harnoncourt Félix gróf écskai birtokán. A több napra tervezett vadászatot tegnap kezdték meg, melyen a háziúron kívül résztvettek: Khevenhüller és Porcia hercegek, dr. Dellmannics Lajos főispán, Jankó Ágost alispán, Csekonicus Sándor gróf, Haase báró, dr. Mihálovits Ödön arvaszéki elnök, Papp Géza országgy. képviselő, Daniel Ferenc, dr. Gyertyánffy Jenő, Lowieser Imre főszolgabíró, Kögl Béla plébános, Wipern jószágigazgató. A vadászat a Hunkában folyt le s a szeles idő dacára is 265 fácán került terültre. A vadászatok szombatig tartanak.

Tanitógyűlés. A Délmagyarországi tanítóegylet törökkanizsai fiókköre a napokban tartotta meg őszi közgyűlését Ószentiván községben. A kör tagjai az új állami iskola helyiségében gyűltek össze a megjelent vendégekkel együtt. Ott voltak mint vendégek: Schaller Flóris kir. s-tanfelügyelő, Tóth Károly szőregyi jegyző, Jónás Antal ószentiváni jegyző, az előjáróság és még számos tanügybarát. Gräbelinger Péter fiókköri elnök szép beszéddel üdvözölte a megjelenteket; köszönetét fejezi ki a vendégeknek megjelenésükért, az ülést megnyitja. A napirend elfogadása után Nagy István térvári tanító olvasta fel „Szív és jellemképzés” című nagyszabású értekezését, melyért neki a kör elismerését nyilváníttotta. Utána Danilovics Elek óbébai tanító tartott igen

sikrült gyakorlati előadást a magyar nyelvből. A kis németajku nebulók szabatos feleletei tanuskodtak Danilovics tapintatos tanítási módszeréről. Majd Simon István tartott sikerült felolvasást. Ezután Rázus József padéi tanító könyvismertetésével néhány igen használható tankönyvet ajánl tagtársai figyelmébe. Végül a megüresedett pénztárnoki állásra Simon Istvánt választották meg.

Megjutalmazott munkások. Pancsováról írják: A nyár folyamán rendezett pancsovai iparszakszabvány kiállításán több iparos-segéd és tanonc is részt vett készítményeivel. A résztvevők szép munkáját, de különösen szorgalmukat s igyekezetüket megjutalmazandó úgy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium, valamint a temesvári kereskedelmi és iparkamara is tekintélyes összegeket bocsájtott a kiállítási bizottság rendelkezésére. Ezen összegből 10 segéd és tanonc 193 kor. 52 fill. kapott a kiállítás előtt anyagbeszerzésre. A fennmaradt összeget a kiállítási jury-tanács a kiállításban résztvevő segédek és tanoncok jutalmazásaként a napokban osztotta szét a kifizetettek között. Jutalmat kaptak: Damjanics Péter, Watzlawinek Vilmos, Beck József, Gakovics Mihály, Aj Nándor, Fuchs Emil, Popovics Jenő, Vrbica Spiro, Milanovics Toma, Szika György, Mayer György, Kaschuba Fülöp (Franzfeld), Kratz Keresztély (Mramorák), Hajdu József, Gassenberger János, Labanc Nándor, Majstorovics Milivoj, Schilz Antal, Balács Szilárd, Stojanov Jefta. Mindezen jutalmazottak, valamint még a többi tanonc és segéd kiállításra még okleveleket is fognak kapni, mely oklevelek annak idején, nagyobb ünneppélyességgel fognak kiosztatni.

Adakozás a Kiss Ernő szobrára. Kiss Ernő szobrára újabban a következő adakozások történtek:

Eddig kimutatva 22836 korona 27 fillér. Pénzügyőri bizottság Illava 35-20, Pénzügyőri szakasz Szatmár 6—, Bankó Vilmos 1—, Halidcauser Karoly 5-30, Pénzügyőri biztos Gyula 37-10, Pénzügyőri biztos Nyírőbátor 9-80, Pénzügyőri biztos Gyergyószentmiklós 3—, Pénzügyőri biztos Nagyszalonta 12—, Pénzügyőri biztos Csiksereda 7-90, Pénzügyőri biztos Versec 24-40, Pénzügyőri biztos Felsővisó 2-68, Pénzügyőri szakasz Fertő-Nozsidor 1-30, Nagyváradi város közönsége 20—, beodrai Karátsanyi Andor 100—, Hoff Nándor és társai bánatpénze 80—, Pénzügyőri biztos Kassán 5-70, Pénzügyőri biztos Zombolyán 6-30, Pénzügyőri szakasz Királyhida 1-60, Thuránszky Géza 3—, Patay Adolfné 15-60, Előjáróság Alsó-Ilhuitz 1—, Pénzügyőri biztos Pankola 5-50, Pénzügyőri biztos Rozsnyó 5-20, Pénzügyőri biztos Zombor 11-50, Pénzügyőri biztos Mátészalka 6-60, Pénzügyőri biztos Besztercebánya 62-60, Pénzügyőri biztos Rimaszombat 14-50, Pénzügyőri szakasz Vajdahunyad 22—, Baló Kálmán Bacalád 2-20, az 1905. első felére előírt betéti tőkekamat 454-34, D'Angelo Dominikné Temesvár 22-60, Apor János 6-38, Szöveg Marika Zombor 19-70, Pénzügyőri biztos Szolnok 5-50, Pénzügyőri biztos Szászsebes 11-56, Pénzügyőri biztos Székelyhida 1—, Pénzügyőri biztos Satoraljai-ujhely 6-10, Pénzügyőri biztos Facsét 8-40, Egyed Zoltán tanuló 13-70, Pénzügyőri biztos

Ujvidék 3-48, Pénzügyőri biztos Zilah 18-08, Pénzügyőri biztos Nagyváradi 16-18, Salamon József 15—, Rüll József megyei kiadó Szekszárd 6-90, Ligeti Arminné 10—, Janky Dénes 26-90, Torda város tanácsa 10—, Olsovszky Olga Ruttká 6—, Hódmezővásárhely város 20—, Arad-Csánadi egyesült vasutak 50—, Aldunai m. kir. hajózási hatóság Orsova 2—, Arad sz. kir. város tanácsa 5-50, Pénzügyőri biztos Nagyszöllős 1—, Pénzügyőri biztos Brassóvidéke 4-26, Pénzügyőri biztos Oravicabánya 25-10, Pénzügyőri biztos Bártfa 38-20, Pénzügyőri szakasz Zsolna 1-06, Pakróczy Nándor Zalaegerszeg 43-80, Sztankay F. Béla Gölnicbánya 1—, Máramarosi sóvasut M-Sziget 6—, Ungvár város 10—, Hajdusoboszló város 5—, Mezőtúr város 30—, Előjáróság Mező-Csáth 5—, Pénzügyőri biztos Boicán 17-58, Pénzügyőri szakasz Caca 1-70, Pénzügyőri biztos Magyaróvár —70, Községi jegyző ? 6-14, Miskolc város adománya 25—, Pénzügyőri biztos Munkács 103-60, Pénzügyőri biztos Keszthely 3-50, Pénzügyőri biztos Namesztó 30 korona 40 fillér. (Folyt. köv.)

A módosi tűzoltó-egylet. A módosi önkéntes tűzoltó-egylet a múlt héten tartotta rendkívüli közgyűlését. Schimpl János dr. alelnök bejelentette, hogy a működő tagok létszáma az utolsó hetek gyűlése és főleg a tornaegyleti tagoknak belépése által 60-on felül emelkedett, úgy, hogy most már biztosítva látja az egylet sikeres működését és ezért az utolsó közgyűlési határozat értelmében főkért a tagokat, hogy az elnöki, főparancsnoki és parancsnoki állásokat most már választás útján töltsék be. Az alapszabályok megfelelő szakaszainak felolvasása után a közgyűlés elnöké egyhangulag Schimpl János dr. körorvost, eddigi alelnököt választotta meg, a megüresült alelnöki állásra pedig nyomban Grób Ferenc gyógyszerészt választották meg. A főparancsnoki állásra egyhangulag Zsiros Aladar dr. ügyvédjelöltet választották meg, a parancsnokira pedig Graf György bádogos-mestert. Segédtesté Napholtz Gyula, a volt tornaegyleti tagoknak képviselőjévé pedig a választmányba a legközelebbi rendes közgyűlésig Vaskuti Endre dr. aljárásbíró lett megválasztva. Ezzel a közgyűlés jobb jövő reményében véget éri.

Zongoraművészet. Kedves leányát hallottam tegnap zongorázni és örültem beleszerettem.

Nem ön az első, akit leányom zongorázása örülté tesz.

Eltűnt levélbélyegek. A gaádi m. kir. postahivatalból a múlt hét folyamán eddig ki nem derített módon 200 koronánál magasabb értékű levélbélyeg tűnt el. A hatóság megindította a nyomozást.

A nyomor elől a halálba. Csernegyháza községben Szobrics Szilárd 78 éves meztelen munkás tegnap nadrágszija felakasztotta magát s amire tettét észrevették, már meg is halt. A vizsgálat megállapította, hogy Szobrics öngyilkosságának oka a nyomor. Szobricsnak tavaly halt meg a fia. Azóta az öregnek semmi támasza nem volt. A tél közeledtével nem kapott munkát s az éhségtől és a nyomortól való félelem a halálba kergette.

Leesett a vonatról. Tóth Ádám 18 éves favágó tegnap reggel Végvárról utra kelt. Gattája és Birka között, amikor a vasuti kocsi ajtajához támaszkodott, az ajtó kinyílt és Tóth a robogó vonatról leesett. Esésében a fejét teljesen összezuarta. Eszméletlen állapotban vitték a temesvári városi kórházba, ahol most életveszélyes sebeit ápolják. Jobb karját, mely teljesen összeroncsolódott, amputálták.

Szerencsétlenül jött gyermek. Egy leányka szerencsétlen haláláról írnak Világosról. Botoz Alajos ottani lakosnak három és fél éves Franciska leánya a konyhában játszódott, miközben a forró vízzel teli fazekat magára rántotta. A kis leány súlyos égési sebeiben meg is halt. Az ügyesség vizsgálati anyagát megindította a szülők ellen az eljárást.

A választás előtt! Itt az igazpillanat választani! Nem politikailag, nem a választási bárcát, hanem a szerencsét! Szerencse kell nekünk: szerencsét keresünk valamennyien. A legbiztosabb és legkevésbé veszedelmes út a M. kir. szab. Osztálysorsjáték. De hol vegyük a sorsjegyeket? E kérdésre könnyű a válasz. Ott, hol a szerencse istennője állandóan pazarolja adományait: Dörge Frigyes bankjában, Budapest, Zoltán-utca 16. A XVI-ik sorsjátékban is ott nyertek meg kettőt az öt főnyereményből. Egy egész sorsjegyre 31379. sz. 200.000 koronát, egy negyedre 3566. sz. 80.000 koronát és rövid idővel ezelőtt 400.000 koronás és több 100.000, 80.000, 70.000, 60.000 koronás stb. nyereményeket. — Mindenkinek meg van szerencsés órája, nem sokan tudják kihasználni, de ezek dusan jutalmaztatnak. — Sorsjegyárak a közel XVII. sorsjátékra egy egész 12.—, fél 6.—, negyed 3.—, nyolcad 1 1/2 korona. Ne habozzon egy percig sem és ne mulassza el a szerencsét, mely ma kínálkozik Önnek.

Szavalt valami töredéket az Agybeli halhatatlanságból:

„Sosestris nem halt meg. Emléke él Az agyvelőkben . . .”

meg a második felvonásból azt, hogy:

„A gonosz gazdag nézi a gyűrűt.”

Meg a végén:

„Fulladj meg aranyaidban.”

De kérlek, nagy tapintatlanság lenne ily gazdag embereknél. Inkább szavaltok valamit az Orgia tükreiből. Ebben van valami érzéki.

Ne feledd el, hogy hölgyek is lesznek a társaságban. Ne sértsd meg szemérmézüket.

Csak ez az istelen prudéria ne volna. A művészetben mindent kimondhat a művészet, különben nem művészet.

(Céline még egyszer végigfésüli a költő fejét, azután egyszerre csak a nyakába ugrik.)

Igy ni, készen vagyunk. Most oly szép vagy, mint egy fiatal isten. Kelj csak fel (Lucien engedelmességgel.) Most állj oda a kandallóhoz, mint ahogy ma este a hercegné termében fogod szavallani a költeményeidet . . . Igy már szép. Most nézz rám, ne ugy, hanem mintha teljesen idegen hölgy volnék.

— Egy szép hölgy?

— Egy nem éppen nagyon szép hölgy, de elegáns, kivágott ruhában, virágokkal s gyémántokkal megrakva . . . tralala . . . Igy most szavald el halán az Élet szitakötőt.

Lucien (álmag hangon): „Az élet szitakötői — távozottak el ma este, menekültek holnap . . .”

Céline (gondolkodva): Ez bizonyosan hangulatot fog kelteni. De — csak négy strófa. Nagyon rövid. Rádást fognak kívánni.

— De ha nem?

— Ne légy oly ostoba. Örült sikered lesz. De ha meg többet is akarnak hallani: szavald el nekik: „Ne szeressen engem . . .” No kezd el.

Lucien (szerelmes hangon):

„Ismeritek a sellőket,

Kiknek szíve föllángol tavaszkor . . .”

Céline (a karjai közé omlik): Ó te egyetlenem, mekkora lángész vagy. Ismerek egy kis asszonykát, Linonnak hívják s nagyon zseniális férje van. Igen uram (elborítja csókjával.) De hány óra? Már hét? S még nem vagy kész. Siess szíved, majd mindjárt hozok kocsit.

— Nem, nem, meghüthetnéd magadat. Majd találok utközben.

— Átázva akarsz megérkezni, mint egy igazi éhenkórász poéta? Köszönöm szépen. Ugyis el kell mennem valami ennivalót hoznom.

— De legalább vásárolj valami jót. Egy pástétómat — egy pár fenyesmadarat — kalácsot. Ugy-e veszel kalácsot?

— Veszek, veszek, légy csak nyugodt. Ugy-e majd este nem fogod nagyon megbámulni a buja fehér vállu, kivágott ruhájú szép asszonyokat? Ugy-e gondolni fogsz kisére a te kis Linondra is, aki nem oly szép s nem oly buja (leányosan gyöngéd keblére mutat), — de akinek a szíve egészen a tied.

Lucien (meghatva): Igen fogok gondolni az én édes kis feleségemre. Mi közöm nekem a többiekhez? Tőlem elviheti őket az ördög . . . Igazán ki akarsz elvinni? Van legalább rendes cipő a lábodon?

— Igen, eszima van. (Kinyitja az ajtót.) Juj, de hideg van. Mindjárt itt leszek. (Lesiet a lépcsőn.)

Jeanne Marni.

ESKÜDTSZÉK.

Kanászok virtusa.

Csöndes legelői a szerbneuzsini határnak hangosak voltak ez év július havában egy le-bunkózott ember halálhőrgéseitől, a zöldelő gyepet pedig pirosra festette a kibugyogó meleg vér... A társadalmi rétegek legalján álló fiatal suhancok, vad fiai a messze pusztáknak — Ökrös András és Bali István kanászok — súlyos botokkal addig verték az öregebbet, Kanyoszy Antal kanásztársukat, amíg az megelégtelve a dühös csapásokat, harmadnapra elhunyt. Az ököljog hívei ily módon vettek maguknak elégtételt egy sértésért, amelyre nem kaptak korrekt magyarázatot.

Ebben az ügyben tárgyalta ma a nagybecskereki kir. törvényszék, mint esküdtbíró, amely a következőképpen alakult: Elnökök: dr. Polgár Sándor kir. törvényszéki bíró; szavazó bírák: Junga Aladár és Makk József; jegyző: Polgár Mihály törvényszéki jegyző; ügyész: dr. Boross Dezső; orvosszakértő: dr. Fialowski Béla; védők: Almássy Elek és dr. Milich Jakab ügyvédek. Esküdtök: Róza Miksa, Fábán Sándor, Drahos János, Jakabfalvy Antal, Bogtscha Márton, Klein Gyula, Armbuster József, Harzányi Béla, Musza János, Györki István, Eichlein Antal és Pintye Gyura.

A megalkulás után a vádlottak kihallgatása következett, akik a tényállást következőképpen adták elő:

Egy legelőn hajtották a jószágot Ökrös András káptalanfalvai születésű 20 esztendő, Bali István németelemeri 21 éves és Kanyoszy Antal 63 éves szerbneuzsini pásztorok. Az utóbbinak Cséda nevű unokája segédkezett a nyáj-örzésben, akinek az a passziója volt, hogy a kutyáját minduntalan az Ökrös meg a Bali kutyáira uszította. Az örökös herce-hurca bántotta a pásztorokat, akik a kutyájukat bizonyos mértékben életárságnak tekintik s elhatározták, hogy kérdőre vonják az öreg Kanyoszyt, mint a Cséda gyerek nagyapját és gazdáját, tiltaná meg egyszer s mindenkorra a Cséda fia gyerekességét. Ökrös András el is ment Kanyoszyhoz, de nagyon rossz fogadtatásban részesült, mert az öreg elgigolyogta, már botot is emelt és Ökrös Andrást állítólag fejbe is ütötte volna.

Ökrös András egyedül gyengének érezte magát a védekezésre, a bosszu érzetétől elterelve, visszament tehát társához, Bali Istvánhoz s elhatározták, hogy most már együttesen, mindegyik egy-egy hatalmas bunkóval felfegyverkezve, fognak Kanyoszytól elégtételt kérni. Ha ez pedig az ő szájuk ize szerint nem kér bocsánatot és unokájának nem tiltja meg a kutyákkal való uszítást, hát alaposan eldöngöztetik. Nyomban vissza is indultak Kanyoszyhoz, aki, a midőn megállottak előtte, állítólag, se szó, se beszéd Balira készült csapni a botjával. Erre a szövetségársak is fogták magukat s teljes erőből egymásután hat csapást mértek Kanyoszy Antal fejére, aki néhány pillanat múlva összezsuzott koponyával, vértől borítva összerogyott s folyó évi július 7-ike, a tett elkövetésének napja után harmadnapra meghalt. A vádlottak bár beismerő vallomást tettek, nem érzik magukat bűnösnek, mert kényszerítve voltak az ütni készülő Kanyoszyval szemben védekezni.

Több lényegtelen tanu vallomása után a bíróság az esküdtökhöz intézendő kérdések megszövegezése céljából visszavonult, majd pedig előterjesztette a kérdéseket. Ezek szerint: 1. Bűnös-e Ökrös András abban, hogy f. évi július hó 7-én Bali Istvánnal egyetemben a neuzsini határban botokkal szándékosan, de nem ölés szándékkal annyira verte Kanyoszy Antal kanászt, hogy az sebeibe július 9-én belehalt, 2. ha igen, úgy erős felindulásban történt-e ez. 3. Indokolva van-e az erős felindulás minősítése azzal, hogy Kanyoszy botjával előzetesen megütötte elsőrendű vádlottat és 4. fenforog-e ily körülmények között a jogos önvédelem esete. Ugyan-e kérdések az előbbi 3-ik pont kivételével Bali Istvánra is alkalmazhatók.

A kérdések felolvasása után dr. Boross Dezső kir. ügyész hosszabb vádbeszédben bizonyítja, hogy a vádlottak szándékosan, habár nem is ölési szándékkal támadták meg Kanyoszy Antalt. Tettüket előre megbeszélték s így az erős felindulás minősítése teljesen ki van zárva, különösen pedig tiltakozik a védelem által benyújtott jogos önvédelem pontja ellen, mert Kanyoszy-nak bizonyítékai szerint eszé ágában sem volt a vádlottakat bántalmazni, sőt még csak nem is fenyegette őket. Kéri az esküdtöket, hogy az első kérdésre igennel, a többiekre nem-mel feleljenek.

Almássy Elek ügyvéd, mint Ökrös András védője, kéri a jogos önvédelem tekintetbe vételét, vagy ha ez ellenkezik az esküdtök lelkiismeretével, úgy az erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértést kéri megállapítani.

Dr. Milich Jakab, mint Bali István védője

fentartja a jogos önvédelem címén benyújtott pontot és kéri ennek alapján védcének felmentését.

Itéleltozatal csak az esti órákban várható.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A haladópartból.

Budapest, november 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A haladópartban most állandóan élénk az élet. A tagok tegnap este nagy számmal voltak együtt s társalgásukban élénk részt vettek a kormány tagjai is, akik nyolc óra után mentek föl a körhelyiségbe. Meleg fogadtatásban volt része Vársárhelyi Béla főispánnak, aki részletesen referált kettős beiktatásának eseményeiről. Egyben örömmel konstatálták, hogy az országban a népbolondulás munkája vesztit hatásától, aminek két tünete is van. Az egyik, hogy mind több megyéből jön a hír, mely szerint itt is, ott is kezdenek már számot vetni a lelkiismeretlen koalíciós politika országrontó eredményeivel. A másik, hogy a koalíció utazó alakjai alkalomról-alkalomra mind ingerültebbek. Fazekas pestmegyei főjegyző állásfoglalásával szemben az volt az egyhangú vélemény, hogy már elérkezett az ideje a hasonló törvénytelenségekkel szemben a legerélyesebb intézkedéseknek. Tegnap este volt különben a párt első vacsorája a Hungária-szállóban, melyen nagy számmal vettek részt a párttagok.

A haladópart tagjainak a száma most a képviselőtagokkal együtt 95.

A képviselőház feloszlása.

Budapest, november 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint jól értesült forrásból jelentik, legközelebbi időben illetékes helyről enunciació történik a képviselőház feloszlása és az új választások kiírása dolgában.

A szabadelvűpartból.

Budapest, november 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szabadelvűpartban naponként élénk eszmecsere tárgyát képezi a politikai helyzet s azonkívül foglalkoznak a párt-programm munkálataival is.

A pártnak különben ismét van egy vesztesége, amennyiben Kubinyi Géza, a szabadelvűpartnak évtizedek óta egyik legagilisabb tagja, kilépett a pártból.

A német császár délvidéki útja.

Budapest, november 8. (A „Torontál” eredeti táv.) Berlinből megerősítik, hogy a német császár hosszabb délvidéki utra megy a télen. A császár január végén utazik el Olaszországba, ahol hat hetet tölt. Innen a földközi tengeren hajózva Konstantinápolyba látogat el.

Az osztrák vasutasok sztrájkja.

Budapest, november 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Innsbruckból jelentik, az ottani, valamint a salzburgi vasutasok elhatározták, hogy csatlakoznak a csehországi vasutasok passzív rezisztenciájához. Hasonló álláspontra helyezkedtek a bécsi nyugati- és a Ferenc József-vasut alkalmazottai is.

Az orosz forrongás.

Budapest, november 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Lübeckből sürgönyzik, négy orosz nagyherceg Pétervárról Párisba menekülteben tegnap átutazott Lübecken és Hamburgon keresztül Páris felé folytatta útját.

Budapest, november 8. (A „Torontál” eredeti táv.) Moszkvai jelentések szerint, ott most valóságos rémuralom uralkodik. A konzervatívok által főbirelt csöcselék egyre-másra gyilkolja a népjogokért küzdő diákokat és munkásokat. Ez a csöcselék „fekete bandának” nevezi magát s nyíltan kérkedik azzal, hogy a polgárok és a nemesek megöléséért jutalmat kapnak a

rendőrségtől. Tegnap nagy tömeg gyűlt össze az ügyészség börtöne előtt és Baumann szocialista vezér gyilkosának szabadon bocsátását követelte. Az ügyész végre engedett a kívánságnak, amire kibocsátották a börtönből. A mob zajos ovációkban részesítette. Este agyonverték egy egyéves önkéntest.

A macedón kérdés.

Budapest, november 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, ottani diplomáciai körökben azt beszélnek, hogy a portának folytonos ellentállása a macedóniai pénzügyi ellenőrzés életbe léptetésével szemben arra bírta a hatalmakat, hogy a hetek óta a portához intézett intelmeket tettekkel váltsák föl és megtorló intézkedésekhez folyamodjanak. Szóba került a flottatüntetés kérdése. Tanácskozás folyt a flottatüntetés részletes programjáról és hozzáfogtak annak a kérdésnek elintézéséhez, hogy az egyes hatalmak hány hajóval vesznek részt a flottatüntetésben. A megállapodás létrejötte legközelebb várható.

Határidő-üzlet.

Budapest, november 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén a zab és tengeri emelkedett, a többi árak csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	17.14	—
Buza (1906. áprilisra)	15.98	—
Rozs (áprilisra)	14.56	—
Tengeri (májusra)	14.14	—
Zab (áprilisra)	14.32	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1905. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegeдрől: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.
Szegeдрől: (motorkocsi) d. e. 9 óra 37 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovara: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szegeдр—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegeдр: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.

Keviszöllös község előjárósága.

1905. szám 1905.

955—1.1

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Keviszöllös község 10308 hold 14 □-öl területen a vadászati jog hat egymásután következő évre, 1907. január hó 1-től 1912. év december 31-ig, folyó évi november hó 19-én d. e. 11 órakor nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Keviszöllösön, 1905. évi november 1-én.

Bene,
jegyző.

Guzul,
bíró.

XXV-ik magyar királyi

JÓTÉKONYCÉLU ÁLLAMSORSJÁTÉK.

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítottatni.
7691 nyeremény 365.000 korona összegben készpénzben.

FŐNYEREMÉNY 150.000 KORONA.

Továbbá nyeremények 50.000, 20.000, 10.000, 5000 stb. koronával.

Huzás visszavonhatatlanul 1905. december 28-án.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdében és váltótűzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

935-3.1

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

613-10489

1076. kig. szám. 19 E.

953-3.2

Hirdetmény

Tarras község képviselőtestülete 29/1905. számú, 1133. kgy. 18358/1905. szám alatt törvényhatóságilag jóváhagyott határozatával a két Tisza-védőtöltés között egy tagban fekvő 129 holdnyi réti földnek szőlőtelepítés céljára leendő eladását határozta el.

Az ezen területnek felmérése kitűzése és 500 □-öles parcellákra leendő felosztási munkálatára, továbbá az ezzel szomszédos 113 holdnyi szőlőterület utainak újbóli felmérésére és kitűzésére ennél fogva nyilvános árlejtés hirdettek és felhívának vállalkozni szándékozók, hogy nyílt ajánlataikat folyó évi november hó 18-áig ezen eljárásnál adják be, mert később érkező vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Vállalkozó köteles a felmért és felosztott területről a község házi szükségletére egy kataszteri és egy a telekkönyvi átalakításhoz szükséges a telekkönyvi állapotnak megfelelő térképet készíteni.

A szükséges anyagot, napszamosokat és fuvart Tarras községe adja.

A munkálat a község felhívására azonnal megkezdendő és legkésőbb 14 nap alatt befejezendő és átadandó.

A munkadíj a munkálat befejezése és átadása után fizetetik ki.

Az árlejtési jegyzőkönyvi, szerződési és nyugta-bélyeg költségét vállalkozó viseli.

Csak okleveles mérnökök ajánlata vétetik figyelembe és a képviselőtestület fentartja magának a jogot, hogy a munkálatot, tekintet nélkül a megajánlott munkadíjra, vállalkozók közül annak adja át, kihez több bizalma van.

Kelt Tarrason, 1905. évi november hó 4-én.

Tarras község előljárósága.

Kerestetik

2 nagy vagy 3 kisebb szobából álló
utcai lakás
mellekhelyiségekkel, esetleg istállóval,
azonnali átvételre.

Cím a kiadóhivatalban.

(952-33)

RÁMPÁS

literje 30 krajcár

Dr. Brájer Lajostól

Kapható

**Zápolya-utca I. szám alatt
a házmesteri lakásban.**

(838-x.29)

Meghívó

Az ittebei takarékpénztár részvénytársaság 1905. évi november hó 24-én d. e. 10 órakor saját üzleti helyiségében Szerbitteben

rendkívüli közgyűlést

fog tartani és erre t. részvényeseit ezennel hírdelményileg is meghívja.

Ezen rendkívüli közgyűlés tárgysorozata:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. JegyzőkönyvHITELESÍTŐK választása.
3. Igazgatói jelentés előterjesztése.
4. Felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése.
5. Igazgatóság indítványa a társaság alaptőkéjének 50.000 korona erejéig leendő felemelése és újabb 500 drb részvény kibocsátása iránt.
6. Igazgatóság indítványa az alapszabályok módosítása iránt.
7. Beérkezendő indítványok tárgyalása

Kelt Szerbitteben, 1905. évi november hó 5-én.

Az ittebei Takarékpénztár-részvénytársaság
igazgatósága.

(957-1.1)

Az alapszabályok 20. §-a értelmében: A közgyűlésen csakis azon részvényes bír szavazati joggal, aki a közgyűlést legalább egy hónappal megelőzőleg nevére irt részvényeit három nappal a közgyűlés előtt térítvény mellett a társasági pénztárba leteszi. A közgyűlésen való részvételnél ezen térítvény igazolványul szolgál.

Hölgyek és Urak!

Széleskörű ismeretségem folytán többek által lettem megbízva házasságközvetítéssel. Hölgyek 30.000, 20.000 stb. 14 ezer svégültöbb ezer koronán felüli összeggel rendelkezők. Ennek folytán kérem mindazon hölgyeket és urakat, kik ismeretség hiányában, e már nem szokatlan uton chajtanak nősülni, illetőleg férjhez menni, írjanak alábbi címre, a legnagyobb titoktartás biztosítatik.

(957-100.2) **Kolofon István**
Nagybecskerek, Váraljai-utca 31. szám.

Sárkány S. Bankháza

TELEFON 80-89. BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6. TELEFON 80-89.
a magyar királyi szab. Osztálysorsjáték főarúsítója.

Sürgönyezim: Sárkányék Budapest. Folyó számla: Posti magyar kereskedelmi banknál és a magyar kir. postatakarékpénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsön! nyújtok sorsjegyekre és értékpapírokra, bárhol elzálogosított sorsjegyeket saját pénzzel kiváltak és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető. Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámítolom és könnyen törleszhető váltó és személyhitelt nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt kaphatnak. II-ik és III. helyre való betáblázásra azonnal folyósíthatók.

Házulajdonosok és földbirtokosoknak Semmiféle előleges jutalékot nem kérek, ugyszintén minden levelet, válaszbélyeg nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA
BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6.
25 év óta törvényszékiileg bejegyzett cég.

(901-12.7)

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-es osztályú sorsjegyei már megjelentek és kérem egyuttal b. megrendeléseit, a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosítom, minden nyereményt azonnal kifizetek.

2979	12128	12953	16065	35733	44596
51325	58762	80847	99191	101580	105655

Kivágandó.

Megrendelő-lap.
SÁRKÁNY S. bankháza Budapest, VI., Ó-utca 6.

Megrendelem önöknél a _____ számú { egész fél negyed nyolcad } sorsjegyet és ennek árát postautalvánnyal küldöm. kérem utánvenni.

A nem kívántat tessék áthuzni. Név _____ Lakhely, u. p.: _____